

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M.**, bývajúceho v B., proti odporcovi **S.**, a.s. so sídlom v B., **o náhradu škody a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 51 C 221/2006, o dovolaniach navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2008, sp. zn. 15 Co 141/2008 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 27. februára 2009, sp. zn. 8 Co 285/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 27. februára 2009 sp. zn. 8 Co 285/2008 **o d m i e t a .**

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. mája 2008, sp. zn. 15 Co 141/2008 **z a s t a v u j e .**

Odporcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením zo 6. novembra 2007, č.k. 51 C 221/2006-85 uložil navrhovateľovi poriadkovú pokutu vo výške 10.000,- Sk, ktorú je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava II do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. mája 2008, sp. zn. 15 Co 141/2008 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol navrhovateľ (**prvým**) **dovolaním** (č.l. 108 spisu), v ktorom nesúhlasil právnym názorom odvolacieho súdu a žiadal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s uznesením okresného súdu zrušiť.

Okresný súd Bratislava II uznesením z 3. septembra 2008, č.k. 51 C 221/2006-119 (doručeným navrhovateľovi 16. septembra 2008) navrhovateľa vyzval, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia predložil súdu k sp. zn. 51 C 221/2006 plnomocenstvo pre advokáta na jeho zastupovanie v dovolacom konaní.

Navrhovateľ podaním z 19. septembra 2008 požiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Okresný súd Bratislava II uznesením z 29. októbra 2008 č.k. 51 C 221/2006-135 navrhovateľovi neustanovil zástupcu z radov advokátov pre dovolacieho konanie z dôvodu, že jeho žiadosti nemožno vyhovieť, keď nevyhnutnou podmienkou pre možnosť ustanovenia zástupcu z radov advokátov podľa § 30 O.s.p. je splňanie podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p.; v prípade navrhovateľa však nie sú splnené predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Na odvolanie navrhovateľa Krajský súd v Bratislave uznesením z 27. februára 2009, sp. zn. 8 Co 285/2008 (č.l. 141 spisu) napadnuté uznesenie potvrdil s poukazom na správnosť záverov súdu prvého stupňa, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené predpoklady pre jeho oslobodenie od súdnych poplatkov.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol navrhovateľ (**druhým**) **dovoláním** zo 16. marca 2009 (č.l. 145 a nasl. spisu). Na odôvodnenie svojho mimoriadneho opravného prostriedku uviedol, že postupom súdov mu bola odňatá možnosť konať. Poukázal na svoje nepriaznivé majetkové pomery a ťaživú sociálnu situáciu, tiež postup odporcu, ktorý mu spôsobuje majetkovú ujmu. Z obsahu dovolania vyplýva, že žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a pritom zároveň priznať oslobodenie od súdnych poplatkov vo všetkých konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava II, pokiaľ sa nezlepšia jeho majetkové pomery a v závere zopakoval svoju žiadosť o ustanovenie zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov.

Odporca sa k dovolaniam nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podal účastník konania, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutia z hľadiska ich vecnej správnosti.

1. So zreteľom na potrebu vyriešiť najprv otázku splnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (povinného zastúpenia dovolateľa bez právnického vzdelania v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal dovolací súd najskôr, či je procesne prípustné **druhé dovolanie** navrhovateľa.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, (len) pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, pokiaľ je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Keďže napadnutým je také uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., nemožno prípustnosť proti nemu smerujúceho dovolania vyvodiť z týchto ustanovení.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., a tiež so zreteľom na námietku dovolateľa sa dovolací súd zaoberal aj tým, či v konaní nedošlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (aj uzneseniu), pokiaľ a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významné tvrdenie účastníka o tom, že v konaní došlo k vade v zmysle § 237 O.s.p., ale len zistenie, že konanie je skutočne postihnuté takouto vadou.

Navrhovateľ netvrdil, že by konanie v danej veci bolo postihnuté vadou konania uvedenou v ustanovení § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p.; existencia takej vady v dovolacom konaní ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnomu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie, dovolací súd poznamenáva, že rozhodnutím o neustanovení zástupcu z radov advokátov navrhovateľovi v dovolacom konaní, nebola navrhovateľovi odňatá možnosť pred súdom konať. Tento záver opodstatňuje predovšetkým skutočnosť, že Občiansky súdny poriadok dáva odňatie možnosti pred súdom konať výslovne do súvislosti s faktickým procesným postupom súdu, nie s jeho právnym posúdením určitej otázky (vrátane otázky splnenia podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku a podmienok pre ustanovenie zástupcu účastníka konania súdom). Pokiaľ by sa aj prípadne súd pri rozhodovaní (posudzovaní tejto otázky) dopustil omylu v aplikácii práva, mal by jeho postup za následok (len) nesprávne rozhodnutie, nie však procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Vzhľadom na vyššie uvedené a tiež s prihliadnutím na skutočnosť, že zo spisu nevyplýva, že by súdy dovolateľovi neustanovili zástupcu pre dovolacie konanie z radov advokátov, hoci by pre to boli dané procesné predpoklady, dospel dovolací súd k záveru, že postup súdov bol v súlade so zákonom a nemal za následok znemožnenie realizácie procesných práv navrhovateľa. Keďže procesná prípustnosť (v poradí druhého) dovolania navrhovateľa nevyplýva ani z § 239 ani z § 237 O.s.p., dovolací súd odmietol tento opravný prostriedok dovolateľa ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

2. Pokiaľ ide o **prvé dovolanie** navrhovateľa odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. musí byť dovolateľ zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Toto ustanovenie zakotvuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, ktorej nedostatok je odstrániteľný, avšak len za súčinnosti dovolateľa.

Navrhovateľ v dovolacom konaní nepreukázal, že má právnické vzdelanie (a že teda v dovolacom konaní nemusí byť zastúpený advokátom). Bol oboznámený s rozhodnutiami súdov oboch nižších stupňov o tom, že sa mu neustanovuje zástupca z radov advokátov a bol tiež dostatočne poučený o právnych následkoch nevyhovenia výzve, aby do spisu založil

plnomocenstvo udelené advokátovi na jeho zastupovanie v dovolacom konaní. Napriek tomu ale výzvu súdu nerešpektoval a do spisu nezaložil advokátovi udelenú plnú moc. V dôsledku toho zostal nedostatok osobitnej podmienky dovolacieho konania neodstránený.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10a ods. 1 O.s.p.) konanie o (prvom) dovolaní navrhovateľa zastavil (§ 243c O.s.p., § 241 ods. 1 O.s.p. a § 104 ods. 2 O.s.p.).

Navrhovateľ z procesného hľadiska zaviniť, že sa jeho (druhé) dovolanie muselo odmietnuť a konanie o jeho (prvom) dovolaní zastaviť, a preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. mája 2009

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková